Jautājums

Kā lokāms uzvārds ***Opolais***?

Atbilde

Uzvārds lokāms tāpat kā citi uzvārdi ar galotni *-ais*: *N. Lielais*, *Opolais*, *Ģ. Lielā, Opolā, D. Lielajam, Opolajam*...

Uzvārds *Opolais* ir izplatīts uzvārds no Sīļukalna pagasta. Tā pamatā ir latgaliskajās izloksnēs lietotais sugasvārds *opolais* ar nozīmi 'apaļais'. Uzvārdus un ielu nosaukumus, kuru pamatā ir īpašības vārds ar noteikto galotni *-ais* (vīriešu dzimtē) vai *-ā* (sieviešu dzimtē), loka pēc noteikto īpašības vārdu locīšanas parauga. Lūk, pilna locīšanas paradigma vīriešu un sieviešu dzimtē.

	Vienskaitlis	
Nominatīvs. Kas?	*Renārs Lielais, Agnis Opolais*	*Māra Lielā, Katrīne Opolā*
Ģenitīvs. Kā?	*Renāra Lielā, Agņa Opolā*	*Māras Lielās, Katrīnes Opolās*
Datīvs. Kam?	*Renāram Lielajam, Agnim Opolajam*	*Mārai Lielajai, Katrīnei Opolajai*
Akuzatīvs. Ko?	*Renāru Lielo, Agni Opolo*	*Māru Lielo, Katrīni Opolo*
Instrumentālis. Ar ko?	*ar Renāru Lielo, ar Agni Opolo*	*ar Māru Lielo, ar Katrīni Opolo*
Lokatīvs. Kur?	*Renārā Lielajā, Agnī Opolajā*	*Mārā Lielajā, Katrīnē Opolajā*
Vokatīvs. –	*Renār Lielais!, Agni Opolais!*	*Māra Lielā!, Katrīne Opolā!*

	Daudzskaitlis	
Nominatīvs. Kas?	*Renāri Lielie, Agņi Opolie*	*Māras Lielās, Katrīnes Opolās*
Ģenitīvs. Kā?	*Renāru Lielo, Agņu Opolo*	*Māru Lielo, Katrīņu Opolo*
Datīvs. Kam?	*Renāriem Lielajiem, Agņiem Opolajiem*	*Mārām Lielajām, Katrīnēm Opolajām*
Akuzatīvs. Ko?	*Renārus Lielos, Agņus Opolos*	*Māras Lielās, Katrīnes Opolās*
Instrumentālis. Ar ko?	*ar Renāriem Lielajiem, ar Agņiem Opolajiem*	*ar Mārām Lielajām, ar Katrīnēm Opolajām*
Lokatīvs. Kur?	*Renāros Lielajos, Agņos Opolajos*	*Mārās Lielajās, Katrīnēs Opolajās*
Vokatīvs. –	*Renāri Lielie!, Agņi Opolie!*	*Māras Lielās!, Katrīnes Opolās!*

Avoti

Nītiņa, D. Īpašības vārds (adjektīvs) un adjektīvisks divdabis.*Latviešu valodas gramatika*. Atb. red. D. Nītiņa, J. Grigorjevs. Rīga : LU Latviešu valodas institūts, 2015, 391.–392. lpp.

Mežs, I., Auns, M., Kovaļevska O., Stafecka, A.*Latviešu uzvārdi arhīvu materiālos: Latgale*. Rīga : Latviešu valodas aģentūra, 2017,205. lpp.